

Leliestudiegroep in Noordoost-Nederland

• TEKST : TEAM TELEN MET TOEKOMST
• FOTO'S : PPO

In vijf afleveringen van de nieuwe rubriek Praktijknetwerk Telen met toekomst zullen de deelnemende bedrijven zich presenteren. Ditmaal maakt u kennis met de studiegroep in Noordoost-Nederland; alle deelnemers uit deze groep telen lelies. De groepen in De Zuid en De Noord werden in de vorige afleveringen voorgesteld.

Studiegroep Noordoost-Nederland van het Praktijknetwerk Telen met toekomst bestaat uit 10 ondernemers. De groep wordt begeleid door Jan Brouwer van PPO Noordbroek en Rik Vasen van DLV Adviesgroep. De drie noordelijke provincies herbergen 50-60% van het areaal aan lelieteelt in Nederland. Een aanzienlijk deel van de teelt wordt op contract geteeld. Eigen teelt heeft een veel kleiner aandeel in het geheel. In dit gebied worden agrarische activiteiten maatschappelijk kritisch gevolgd. De toegenomen areaal lelie staan daardoor sterk in de belangstelling. Een milieuverantwoorde lelieteelt wordt door de deelnemers aan Praktijknetwerk Telen met toekomst van groot belang geacht. Voorwaarde is dat duurzaamheid niet ten koste gaat van een goede boterham.

ELKAARS AANPAK

Regelgeving op het gebied van gewasbescherming en waterkwaliteit zijn leidende thema's voor het project. Jan Brouwer: "De start van het project viel voor ons nog mooi voor het teeltseizoen van de lelies. Hierdoor konden we direct con-

creet aan de slag met 2004. In de vier bijeenkomsten tot nu toe hebben we samen met de deelnemers een aantal onderwerpen bij de kop gepakt. Uitgangspunt is om op een praktische wijze milieuwinst te behalen zonder onverantwoorde risico's te nemen." Er is uitgebreid gediscussieerd door en met de deelnemers over elkaars aanpak. Diverse zaken zijn de kwekers aange-reikt als oplossingen of alternatieven. Onderwerpen als aaltjes, gewasbescherming en bemesting zijn uitgebreid besproken. Het blijkt dat de groep stikstof grotendeels toedient op basis van N-min-bepaling. Daarmee wordt bij de bemesting rekening gehouden met het vrijkomen van stikstof uit organische stof (mineralisatie). Bij een hoog organischestofgehalte kan er veel stikstof vrij komen door mineralisatie. Het blijkt dat veel deelnemers van de groep uitgebreid registreren voor bemesting en gewasbeschermingsmiddelen. Een aantal maakt ook gebruik van waarschuwingssystemen voor vuur. In overleg met de deelnemers is één bedrijf als kernbedrijf aangemerkt. Op dit bedrijf kunnen

proefjes en demo's worden aangelegd, bijvoorbeeld om verbeterde werkwijzen toe te passen en te toetsen op onvolkomenheden. Jan: "Komend teeltjaar gaan we hier bijvoorbeeld kijken naar de mogelijkheden om tensiometers te gebruiken om het beregeningsmoment te toetsen. Daarnaast zal PPO de toepassing van het vuurwaarschuwingssysteem op twee bedrijven gaan volgen om eventuele knelpunten bij de toepassing op bedrijfsniveau te achterhalen.

NETWERK

Jan: "Op korte termijn gaan we een aantal regionale organisaties en bedrijven proberen te betrekken bij het project. Om te komen tot verbetering en behoud van een goed imago is het belangrijk dat leveranciers en andere organisaties als waterschappen en regionale overheden betrokken worden bij de inspanningen van de ondernemers. Daarbij kun je ook afspraken maken om te zoeken naar oplossingen voor gesignaleerde knelpunten." De contacten met de KAVB kring zijn er vanaf het begin en ook met de provincie Drenthe is al gesproken over het project.

Deelnemers Noord Oost Nederland

Maatschap Idzerda Huisman, Grou
Op dit bedrijf worden ongeveer 10 ha lelies geteeld door vader Hannes en zoon Wybe. De leliebollen worden voor eigen rekening geteeld en verwerkt in eigen bedrijfsgebouwen te Grou. Dit bedrijf is ook MPS gecertificeerd. In de omgeving van Grou is geen geschikte grond, de lelies worden in Tjallebert geteeld. Met name Hannes converseert bij voorkeur in de Friese taal.

Peter Drint, Hoorsterzwaag
Peter teelt ongeveer 30 ha lelies op contract in de omgeving van zijn boerderij te Hoorsterzwaag. Zijn broer helpt hem gedurende het lelieseizoen. Hij teelt op goed doorlatende grond, waardoor beregenen een steeds terugkerende bezigheid is. Een buitje water op zijn tijd heeft een zonnige uitwerking op zijn humeur.
Maatschap P. Bergsma, Boijl
Pieter en Jacky Bergsma telen lelies op contract en telen voor eigen risico in de omgeving van Boijl. De verwerking van de eigen lelies gebeurt bij de contractgever. Zelf hebben ze werk genoeg aan een groter dan gemiddeld akkerbouwbedrijf, vooral aardappels. Een relatief

groot deel van het lelieareaal ligt in de vaste regenleiding. De groepsleden tonen ontzag voor de zakelijke manier waarop Pieter zijn bedrijf voert.

Maatschap Van Zanden, Boijl
Franken heeft naast het akkerbouwbedrijf contractteelt en eigen teelt van lelies in de wijde omgeving van Boijl. Zijn eigen lelies worden door de contractgever verwerkt. Franken kiest wat zwaardere percelen uit voor de lelieteelt.

Maatschap Van der Heiden, Rotstergaast
Peter en Henk telen de lelies in de NOP. Zij zijn in groepsverband al eens eerder met de bemesting bezig geweest in het project Praktijkcijfers.

De Middenweg Vledder BV, Vledder
Hans van der Heiden is een bekende in de leliewereld. Hij leidt een toonaangevend leliebedrijf te Vledder. Hij wordt gewaardeerd door zijn werk in ROL en de KAVB. Daarnaast staat hij altijd klaar voor zijn collega-kwekers.

M. J. Blauw, Veendam
Marinus heeft een akkerbouwbedrijf van 70 ha met een veenkoloniaal bouwplan

te Veendam. Daarnaast teelt hij lelies op contract en voor eigen rekening. Ook teelt hij Muscari voor eigen rekening. Voor verwerking en bewaring heeft Marinus eigen bedrijfsgebouwen.

M. Hilberts, Beilen
Martin teelt lelies op contract in de omgeving van Beilen. Daarnaast teelt hij tulpen voor eigen rekening in combinatie met een bedrijf in Dwingeloo.

J. Aling, De Krim
Jan teelt, verwerkt en bewaart lelies, deels contractteelt en deels voor eigen risico. Daarnaast teelt Jan akkerbouwmatig groentegewassen. Er wordt in de nabijheid van het bedrijf te De Krim geteeld. Jan vergaart op een actieve manier kennis op open dagen en bijeenkomsten.

Maatschap Schimmel v.d. Ven, Gorredijk
Tino en Henk runnen samen een rundveehouderij en leliekwekerij te Gorredijk. Dat betekent altijd vroeg op, ook wanneer de lelies veel drukte geven. Zij hebben contractteelt en eigen teelt die zij in de eigen schuur verwerken en bewaren. Het bedrijf is MPS gecertificeerd.

Tino van der Ven: 'Aardige discussies'

In de studiegroep Noord-Nederland ligt de nadruk op de lelieteelt. De groep is gevareerd samengesteld: contracttelers, ondernemers die deels voor eigen rekening telen en deels contractteelt verzorgen, en bedrijven die alles voor eigen rekening telen. Deelnemer Tino van der Ven uit Gorredijk behoort tot de middelste categorie.

Deelname aan Telen met toekomst was voor hem niet vanzelfsprekend. Vorig jaar draaide hij mee in een project van de provincie Friesland, waarvoor DLV de ondersteuning verzorgde. Het meedoen in een studiegroep met begeleiding sprak Van der Ven wel aan. "Afgelopen winter kreeg ik een brief over Telen met toekomst. Waar ik wat moeite mee had was de wijze van financieren. Ik heb de indruk dat niet altijd het volledige rendement wordt gehaald uit het geld dat in onderzoek wordt gestoken, omdat steeds meer partijen vissen in dezelfde vijver." Toch gaf Van der Ven zich op, en na drie bijeenkomsten, tot grote tevredenheid. "We zijn met een aardige groep kwekers, en we hebben het tot nu toe onder meer gehad over vrijlevende aaltjes en over gewasbescherming. Op dat laatste punt zijn de verschillen tussen contracttelers en ondernemers met een deel eigen teelt stof voor aardige discussies." Van der Ven is niet alleen deelnemer, hij is ook kernbedrijf voor zijn gebied. Concreet betekent dit dat DLV en PPO hem intensiever begeleiden, en dat samen spuit-schema's worden opgezet, waaraan Van der Ven zich probeert te houden. Alle relevante gegevens van het bedrijf worden geregistreerd. De Gorredijkse lelieteeler heeft geen spijt van deelname. "Het levert veel kennis op, en ik doe met plezier mee."

PROJECT

Het praktijknetwerk Telen met toekomst verenigt groepen praktijkbedrijven, afnemers, toeleveranciers, intermediairen, maatschappelijke organisaties en overheid rond de ontwikkeling en implementatie van meer duurzame (ecologisch en economisch) productiesystemen in de plantaardige sectoren. Er zijn 31 praktijknetwerken (waarvan 5 in de bollenteelt), verspreid over heel Nederland. De kern van elk praktijknetwerk bestaat uit een studiegroep van ondernemers, met daaromheen de bedrijven en organisaties die een direct belang hebben bij de agrarische bedrijfsvoering. Het accent ligt op de thema's gewasbescherming en bemesting. Het project wordt uitgevoerd door Praktijkonderzoek Plant & Omgeving en DLV Adviesgroep en gefinancierd door de ministeries van LNV en VROM. Informatie: Stefanie de Kool (0252-462113) of www.telenmettoekomst.nl